

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเรียนรู้เท่าทันโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช การรู้เท่าทันโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาระดับความรู้ อารมณ์ จริยธรรม และสุนทรียะของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ ความแตกต่างของความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาของกลุ่มที่มีและไม่มีประสบการณ์ตามลักษณะประชากรและความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อกับการรู้เท่าทันโฆษณาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มที่มีและไม่มีประสบการณ์ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบช่วงเวลาเดียว มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือนักศึกษาปริญญาโทของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษาที่ 1/2549 จาก 10 สาขา ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4,452 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่กำลังศึกษาในปีการศึกษาที่ 1/2549

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษاپริญญาโท/คน
ศิลปศาสตร์	150
นิเทศศาสตร์	184
ศึกษาศาสตร์	1,004
วิทยาการจัดการ	1,361
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	409
เศรษฐศาสตร์	318
มนุษยนิเวศศาสตร์	131
รัฐศาสตร์	479
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	234
พยาบาลศาสตร์	182
รวม	4,452

ข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2549 จากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างทำโดยอาศัยความน่าจะเป็น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie And Morgan) ซึ่งเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด 4,452 คน ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 354 ตัวอย่าง

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota sampling) ตามอัตราส่วนของแต่ละสาขาตามที่แสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนตัวอย่างที่จะศึกษาของแต่ละสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษาปริญญาโท	จำนวนตัวอย่าง
ศิลปศาสตร์	150	12
นิเทศศาสตร์	184	15
ศึกษาศาสตร์	1,004	80
วิทยาการจัดการ	1,361	108
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	409	33
เศรษฐศาสตร์	318	25
มนุษยนิเวศศาสตร์	131	10
รัฐศาสตร์	479	38
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	234	19
พยาบาลศาสตร์	182	14
รวม	4,452	354

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้แบบสอบถาม ซึ่งมี 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ สาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ และประสบการณ์การซื้อหรือบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา

ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา

ส่วนที่ 3 การรู้เท่าทันโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับความรู้

ส่วนที่ 4 การรู้เท่าทันโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับอารมณ์

ส่วนที่ 5 การรู้เท่าทันโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับจริยธรรม

ส่วนที่ 6 การรู้เท่าทันโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับสุนทรียะ

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้งานจริง ได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 30 ชุด เพื่อความ
แน่ใจว่าไม่มีข้อบกพร่องในตัวแบบสอบถาม

หลักเกณฑ์ในการวัดตัวแปร

การกำหนดคะแนนของคำตอบที่ได้ในการวัดค่าตัวแปรต่างๆ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติจะมี
เกณฑ์ในการวัดในแต่ละกลุ่มดังนี้

1. การเปิดรับสื่อโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา ซึ่งวัดจำนวนการเข้าถึงของ
สื่อต่างๆ แบ่งเป็น 5 ระดับวัดความบ่อยครั้ง ใช้เกณฑ์ดังนี้

ไม่เคยได้รับ	=	1	คะแนน
ได้รับเดือนละครั้ง	=	2	คะแนน
ได้รับเดือนละ 2 ครั้ง	=	3	คะแนน
ได้รับเดือนละ 3 ครั้ง	=	4	คะแนน
ได้รับมากกว่าเดือนละ 3 ครั้ง	=	5	คะแนน

ผลคูณของจำนวนคนกับความบ่อย นำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วจัดระดับ 5 ระดับดังนี้

คะแนนระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึงปริมาณการเปิดรับอยู่ในระดับสูงมาก

คะแนนระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึงปริมาณการเปิดรับอยู่ในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึงปริมาณการเปิดรับอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึงปริมาณการเปิดรับอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึงปริมาณการเปิดรับอยู่ในระดับต่ำมาก

2. การรู้เท่าทันโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับความรู้ มีคำถาม 14
ข้อ ใช้เกณฑ์การวัด ดังนี้

ตอบถูกได้ 1 คะแนน

ตอบไม่ถูกหรือไม่แน่ใจได้ 0 คะแนน

เมื่อรวมคะแนนแล้วนำไปประเมิน คะแนนมีค่าอยู่ระหว่าง 0-14 นำมาคำนวณหาความ
กว้างของอันตรภาคชั้น ได้ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{14 - 0}{3} = 4.7 \text{ คิดเป็น } 5$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว นำมาจัดกลุ่มดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	0.00 - 4.99	คะแนน หมายถึง	มีความรู้เรื่องน้ำมันปลาในขั้นต้น
คะแนนเฉลี่ย	5.00 - 9.99	คะแนน หมายถึง	มีความรู้เรื่องน้ำมันปลาในขั้นกลาง
คะแนนเฉลี่ย	10.00 - 14.00	คะแนน หมายถึง	มีความรู้เรื่องน้ำมันปลาในขั้นสูง

3. การรู้เท่าทันโฆษณาของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับอารมณ์ ระดับ

จริยธรรม และระดับสุนทรียะ ใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

จากคะแนนที่ได้ของแต่ละข้อ นำมาจัดระดับความคิดเห็น ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.61 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 2.62-3.42 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย 3.43-4.23 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับเห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 4.24-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลาในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่มาเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชแล้วเก็บรวบรวมจนครบตามจำนวนของแต่ละสาขาวิชา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ สถิติที่ใช้มีดังนี้

4.1 สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ในการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการอธิบายลักษณะประชากร การเปิดรับสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา การรู้เท่าทันโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา ระดับความรู้ ระดับอารมณ์ ระดับจริยธรรม และระดับสุนทรียะ

4.2 สถิตินอนพารามेटริก (Nonparametric Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา กับลักษณะประชากร ใช้การทดสอบแมนวิทนี (Mann-Whitney U Test) ในการเปรียบเทียบตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศและประสบการณ์ และใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) กับตัวแปรอายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ สาขาวิชา

4.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลากับการรู้เท่าทันโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารน้ำมันปลา ใช้สถิติไคสแควร์